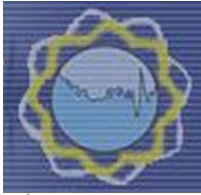

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاد حوادث و سوانح غیر مترقبه کشور

وزارت کشور
سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور

بسمه تعالی

چارچوب اجرایی

مدیریت بحران در روستا با محوریت دهیاری

مقدمه

نقاط روستایی کشور با در بر گرفتن حدود ۳۱/۴ درصد کل جمعیت کشور نیازمند پوشش حمایتی و خدماتی مطمئن برای مقابله با حوادث و بحران‌های طبیعی و انسانی هستند. محرومیت جامعه روستایی کشور از تجهیزات مقابله با حوادث، تشکیلات مناسب مدیریت بحران و گروه‌های داوطلب امداد و نجات و نیز اقدام دیر هنگام نهادهای مرتبط با مدیریت بحران که در هنگام اضطراب عمدتاً در شهرها مستقر می‌شوند، سبب افزایش خسارات ناشی از وقوع حوادث و بلایای مختلف در روستاها می‌شود. با تشکیل دهیاری‌ها امکان مناسبی برای پیگیری، زمینه سازی و تداوم برنامه‌های مربوط به ایمنی و مدیریت بحران در جامعه روستایی کشور فراهم شده است. با توجه به ضرورت استفاده از ظرفیت دهیاری‌ها در پیشبرد اهداف مدیریت بحران کشور و کمک به تحقق تبصره ۲ ماده ۱۹ طرح جامع امداد و نجات کشور و استفاده از زمینه‌های قانونی مندرج در بندهای ۳۰ و ۳۹ ماده ۱۰ «اساسنامه، تشکیلات و سازمان دهیاری‌ها» دهیار به عنوان **مدیر بحران روستا** تعیین می‌شود. اهداف، شرح وظایف و مسئولیت‌های مدیر بحران و نحوه ارتباط آن با تشکیلات مدیریت بحران کشور بر اساس مقرراتی است که در ادامه ذکر می‌شود.

الف: اهداف مدیریت بحران در روستا

۱. استفاده از توان دهیاری‌ها و ظرفیت‌های محلی برای کنترل رویدادهای طبیعی و کاهش آثار ناشی از وقوع حوادث طبیعی در ساختار مدیریت بحران کشور
۲. ایجاد آمادگی و توانایی در جامعه روستایی برای پیشگیری، آمادگی و مقابله با حوادث و سوانح غیر مترقبه

۳. ترویج و توسعه ایمنی در برابر حوادث طبیعی و آتش سوزی در روستاها
۴. ایجاد روحیه و فرهنگ خود امدادی و مشارکت عمومی برای مقابله با حوادث و بلایای طبیعی

ب: وظایف مدیریت بحران در روستا

دهیار به عنوان مدیر بحران روستا برای تحقق اهداف فوق الذکر موظف به انجام فعالیت‌های زیر است:

۱. اعلام وقوع حوادث و سوانح طبیعی به ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه شهرستان
۲. جمع‌آوری و تبادل اطلاعات و اطلاع رسانی به مردم و مسئولان در زمینه جمعیت، خانوار، مسکن، بهداشت، تأسیسات زیربنایی و دولتی موجود در روستا و .... بطور مستمر و حسب درخواست
۳. شناسایی نقاط آسیب‌پذیر روستا و اطراف آن و حوادث و سوانح با رویداد مکرر در روستا
۴. برنامه‌ریزی برای انجام فعالیت‌های پیشگیرانه و رفع نقاط حادثه‌خیز در روستا
۵. زمینه‌سازی جهت نظارت بر ساخت و ساز و انطباق آن با مقررات ساختمانی و برنامه کاربری زمین در روستا
۶. همکاری با بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در بررسی تقاضای استفاده از تسهیلات مقاوم سازی مسکن در روستا
۷. بررسی و تعیین محدوده‌های امن برای ساخت و ساز و اسکان جمعیت با همکاری مشاور طرح هادی روستا
۸. شناخت نیازها برای مواجهه با شرایط بحرانی در همه مراحل مدیریت بحران و پیگیری تأمین آنها از دستگاه‌های مرتبط به هماهنگی ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه شهرستان
۹. همکاری با دستگاه‌های مسئول در تعیین فضاهاى امن برای اسکان اضطراری حادثه‌دیدگان
۱۰. برنامه ریزی برای جلب مشارکتهای مردمی و سازماندهی استفاده از این مشارکت در مدیریت بحران
۱۱. ایجاد گروه‌های داوطلب مردمی برای همکاری با نیروهای امدادی حرفه‌ای و رسمی در مقابله با شرایط بحرانی
۱۲. تدارک آموزش‌های عمومی مدیریت بحران با همکاری نهادها و سازمان‌های متولی امور مدیریت بحران
۱۳. تدارک فضای مناسب برای ذخیره و نگهداری تجهیزات امداد و نجات در روستا
۱۴. همکاری، نظارت و هماهنگی در توزیع امکانات امدادی نظیر چادر، غذا، پوشاک و غیره در هنگام بحران

ج: ساختار تشکیلاتی مدیریت بحران روستا

ترکیب مدیریت بحران روستا شامل اعضاء زیر است:

۱. دهیار به عنوان مدیر بحران روستا
۲. رئیس شورای اسلامی روستا
۳. رئیس خانه بهداشت روستا
۴. مسئول پایگاه مقاومت بسیج روستا

۵. مسئول مخابرات روستا

۶. نمایندگی سایر دستگاه‌های اجرایی در روستا حسب ضرورت

تبصره ۱: مدیر بحران روستا می‌تواند مسئولان دیگری را در سطح روستا، بخش یا شهرستان برای بررسی موضوعات مرتبط به جلسه دعوت نماید.

تبصره ۲: جلسات مدیریت بحران روستا در شرایط عادی هر دو ماه یکبار و در شرایط بحرانی بصورت فوق‌العاده و بر اساس نیاز و ضرورت تشکیل می‌شود.

تبصره ۳: مدیر بحران روستا موظف به هماهنگی برای برگزاری جلسات و دعوت از اعضاء، تعیین دستور جلسات و تنظیم گزارش جلسات و ارائه آن به بخشداری و ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه شهرستان است.

د: مقررات

۱. مدیریت بحران در کشور شامل ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه کشور، ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه استان و ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه شهرستان است که مدیریت بحران در روستاها تابع ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه شهرستان محسوب می‌شود.

۲. کلیه فعالیتهای مدیریت بحران روستا با هماهنگی بخشدار زیر نظر رئیس ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه شهرستان صورت می‌گیرد.

تبصره ۱: مدیران بحران روستاهای هر بخش یک نفر را برای عضویت در ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه شهرستان انتخاب و به فرمانداری معرفی می‌نمایند. دهیار منتخب موظف به شرکت در جلسات این ستاد و اعلام مصوبات جلسه به سایر دهیاران محدوده بخش مربوطه است.

۳. تمام یا بخشی از مسئولیت نظارت بر فعالیت مدیریت بحران در روستاها می‌تواند از طرف فرماندار به بخشداران تفویض گردد.

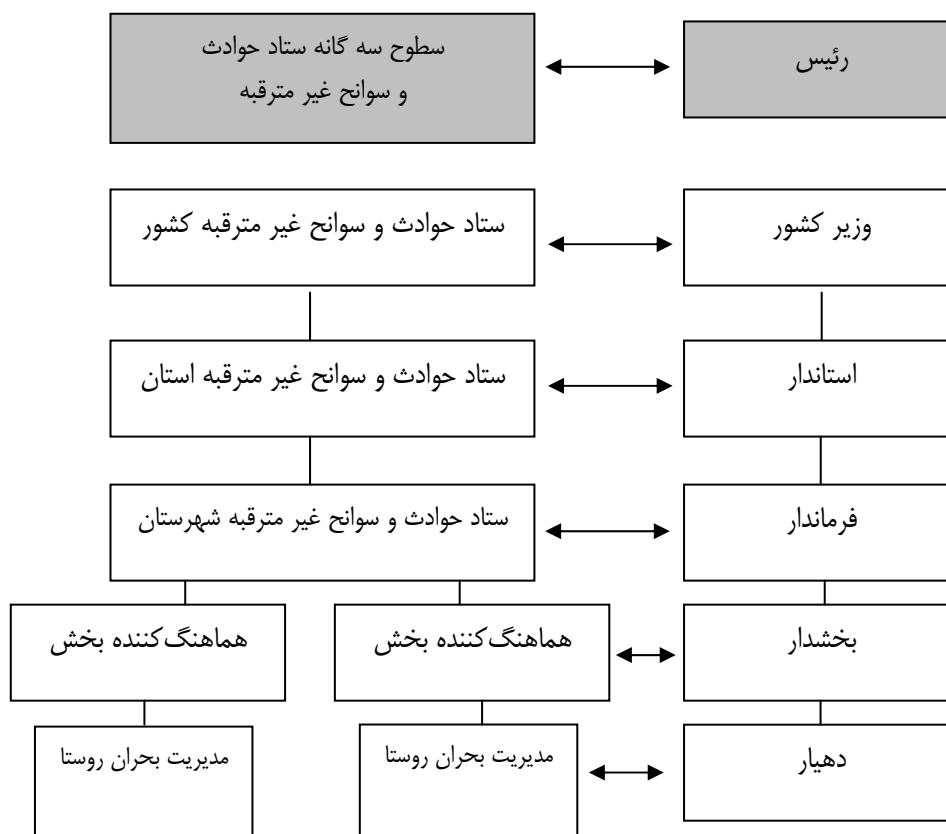
۴. حکم مدیر بحران روستا برای دهیار هر روستا پس از معرفی از طرف بخشدار توسط فرماندار به عنوان رئیس ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه شهرستان صادر می‌شود.

۵. دستگاه‌های متولی آموزش عمومی و تخصصی روستائیان در زمینه امداد و نجات و مقابله با بحران می‌توانند از مدیریت بحران روستا برای پیشبرد اهداف خود استفاده کنند یا اعتبار مورد نظر را برای ارائه آموزش در اختیار دهیار قرار دهند تا با هماهنگی بخشداری و دستگاه مربوطه به آموزش بپردازد.

۶. در راستای توزیع منطقی و بهینه امکانات و منابع مورد نیاز مقابله با سوانح، دستگاه‌های امدادی با تصویب ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه شهرستان موظفند که بخشی از امکانات و تجهیزات امدادی خود را در اختیار مدیریت‌های بحران در روستاها قرار دهند.

تبصره: استفاده از این تجهیزات صرفاً برای عملیات مدیریت بحران مجاز است و وظیفه حفظ و نگهداری و کاربرد صحیح از آنها بر عهده مدیر بحران روستاست.

هـ: فرایند ارتباط سازمانی مدیریت بحران در کشور

چارچوب اجرایی مدیریت بحران در روستا در تاریخ ..... با توافق معاون امور دهیاری‌های سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و دبیر ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه کشور به امضاء رسید و کلیه ستادهای حوادث و سوانح غیر مترقبه و دهیاری‌های کشور موظف به فراهم سازی زمینه‌های لازم برای اجرای آن هستند.

حسین باقری
دبیر ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه کشور

عباس علیجانی
معاون امور دهیاری‌ها

بسمه تعالی

جناب آقای .....

دهیار محترم .....

سلام علیکم

با استناد به بندهای ۳۰ و ۳۹ ماده ۱۰ اساسنامه، تشکیلات و سازمان دهیاری‌ها، مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۸ و تبصره ۲ ماده ۱۹ طرح جامع امداد و نجات کشور، مصوب ۱۳۸۲/۱/۱۷، جنابعالی به عنوان مدیر بحران روستای ..... منصوب می‌شوید. امید است با اتکال به الطاف خداوند و تکیه بر تلاش و پیگیری مجدانه و انجام هماهنگی با بخشداری و ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه شهرستان در تحقق اهداف، انجام وظایف و ایفای مسئولیت‌های مدیر بحران روستا، مندرج در چارچوب اجرایی مدیریت بحران در روستا با محوریت دهیاری کوشا و موفق باشید.

.....

فرماندار و رئیس ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه

شهرستان .....

رونوشت:

بخشدار محترم ....., برای آگاهی و همکاری لازم.

رئیس شورای اسلامی روستای ..... برای آگاهی و همکاری لازم.